СОСТОЈБА СО ГРИП ВО МАКЕДОНИЈА,
СЕЗОНА 2026/2027
(43 недела, до 25.10.2026)

НЕДЕЛНИ ПОДАТОЦИ

Епидемиолошки надзор

Во текот на **43-тата недела од 2026 година** (19-25.10.2026), во Македонија, пријавен е 61 случај (I=3,3/100.000 жители) на групни пријави за заболени од грип/ заболувања слични на грип. За споредба, во 43-тата недела од минатата сезона, регистрирани беа 56 заболени лица, а во однос на моделот за последните 16 сезони (n=65), се регистрира намалување од 6,8%.

Заболените лица оваа недела се регистрирани во Куманово – 22, Прилеп – 11, Гостивар – 9, Скопје и Струмица – по 6, Тетово – 4, Кавадарци – 2 и Свети Николе - 1.

Во однос на возраста, од 15-64 години е регистрирано 41 лице, 15 лица на возраст над 65 години, 4 деца од 5-14 години и едно дете на возраст од 0-4 години.

Пријавената инциденца е под неделната граница на сезонската активност на вирусот на грип (I=7,32/100.000), односно сè уште не е достигнат епидемиолошкиот праг на влез во сезоната на грип.

Вирусолошки надзор

Во текот на 43-та извештајна недела, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ РСМ, пристигнаа 36 материјали од рутинскиот надзор за лабораториско тестирање, паралелно тестирани за Influenza, SARS-CoV-2 и/или RSV.

Од вкупно тестираните материјали, детектирани се 4 позитивни примероци за грип – 3 Influenza A – несубтипизирани и еден Influenza A(H1)pdm09.
Регистриран е еден позитивен резултати за SARS-CoV-2.

КУМУЛАТИВНИ ПОДАТОЦИ

Епидемиолошки надзор

Во сезоната 2026/2027 вкупниот број на случаи на грип/заболувања слични на грип изнесува **227 (I=12,4/100.000)**.

Во споредба со истиот период од минатата сезона (n=244), бројот на пријавени случаи е намален за 7,0%, а во однос на моделот од последните 16 сезони (n=227) се регистрира намалување од 0,1%.

Кумулативно, заболените се пријавени од дванаесет ЦЈЗ/ПЕ. Најголем број на заболени лица (n=79) се регистрира на територијата на Тетово, додека највисока кумулативна инциденца (68,2/100.000) е регистрирана на територијата на Свети Николе (n=12).

Во однос на дистрибуцијата на заболените по возрасни групи, најголем број на заболени се пријавени во возрасната група која опфаќа најголем дел од населението (од 15-64 години) – 171 случај (75,3%).

Вирусолошки надзор

Во досегашниот тек на сезоната 2026/27, во вирусолошката лабораторија на ИЈЗ РСМ, пристигнаа 103 материјали од рутинскиот и САРИ надзор за лабораториско тестирање, паралелно тестирани за Influenza, SARS-CoV-2 и/или RSV.

Од вкупно тестираните материјали, детектирани се 6 позитивни примероци на грип – по 3 Influenza A(H1)pdm09 и Influenza A – несубтипизиран.
Регистрирани се три позитивни резултати за SARS-CoV-2.

ЕПИДЕМИОЛОШКИ КОМЕНТАР

Бројот на заболувања слични на грип е на меѓусезонско ниво, карактеристично за овој период од годината, не е достигнат епидемиолошкиот праг на влез во сезоната на грип. Позитивноста од вирусолошкиот надзор е 11,1%.

ОПШТИ МЕРКИ НА ПРЕВЕНЦИЈА

*Извор: https://sezonskigrip.mk/

Општите мерки за заштита од грип се насочени кон сите акутни респираторни заболувања и може да се од голема корист, особено ако се применуваат во текот на целиот зимски период:

- Да се избегнува собирање и престој во простории каде престојуваат повеќе луѓе, особено да се избегнува близок контакт со луѓе кои се болни или сомнителни – кашлаат, киваат, имаат покачена телесна температура.
- Често да се мијат рацете со вода и сапун или дезинфекционо средство.
- Да се загреваат просториите за престој и често да се проветруваат.
- Препорачливо е топло, слоевито облекување, топли бањи.
- Да се пијат топли напитоци, овошни цедени сокови, вода со лимон.
- Да се земаат свежи продукти богати со витамини и минерали, најдобро овошје и зеленчук кои му се неопходни на организмот. Особено се пожелни продукти богати со витамин Ц (цитрони, лимони, портокали). Доколку не се располага секогаш со свежи прехрамбени продукти, може да се користат и мултивитамински напитоци и препарати.
- Практикување здрав начин на живот и навики, вклучително добар сон и одмор, здрава храна, одржувајте физичка и психичка активност, намалете го стресот.

Силниот имунитет ќе ви помогне да останете здрави или полесно да се справите со грипот и заболувањата слични на грип. Сепак, дури и да сте совршено здрави и да имате силен имунитет, може да заболите од грип или заболување слично на грип.

Што доколку се разболите од грип?

Следете ги следните препораки:

- Останете дома, не одете на работа, во училиште или на места со многу луѓе.
- Одморајте се и земајте многу течности и лесна храна.
- Избегнувајте блиски контакти со лицата со кои живеете, не примајте посети додека сте болни.
- Покријте го носот и устата со шамивче при кашлање и кивање. По употреба, фрлете ги во корпа за отпадоци.

- Носете заштитна маска кога контактирате со своите блиски во домот, кога кашлате и кивате.
- Практикувајте често и темелно миење на раце со топла вода и сапун.
- Користете влажни марамчиња кои содржат алкохол или средство за дезинфекција на рацете.
- Избегнувајте допирање на очите, носот и устата со раце.
- Често проветрувајте ја просторијата каде престојувате додека сте болни.
- Одржувајте ја чиста вашата околина – предмети, површини со средства за хигиена на домот.
- Ако сте над 65 години, имате хронични заболувања, или доколку симптомите на болеста се влошуваат или траат повеќе денови – побарајте лекарска помош.

ВАКЦИНАЦИЈА ПРОТИВ ГРИП

Вакцинацијата против сезонски грип е најефикасна заштита од ова заболување, особено на лица кои припаѓаат на т.н. ризични групи (согласно препораките на СЗО): Постарите лица (над 65 години), Деца на возраст од 6-59 месеци, Лица постари од 6 месеци со хронични болести, Бремени жени и Здравствени работници.

Вакцинацијата во Македонија започна на 21.10.2026 година и се спроведува во Центрите за јавно здравје (ЦЈЗ) со нивните Подрачни единици (ПЕ) и/или Здравствените домови. Вакцинацијата на здравствените работници од Скопје се спроведува во Институтот за јавно здравје. Закажувањето за бесплатните вакцини се одвива преку веб страната www.vakcinacija.mk.

Според податоците од Управата за електронско здравство, заклучно со затворањето на овој извештај, **вакцинирани се вкупно 5.041 лица од ризичните категории на населението со бесплатни вакцини.**

ЕВРОПСКИ РЕГИОН

*Извор: https://erviss.org/

Согласно извештајот на ERVISS објавен за 42-ра недела 2026 година, активноста на вирусот на грип е на карактеристично ниво за овој период од годината.
Стапките на синдром на ИЛИ/АРИ се над базичното ниво во 12 од вкупно 29 земји од Европскиот регион на СЗО што доставиле податоци оваа недела.

- Индикаторите за активност на грипот на регионално ниво и понатаму се над основните вредности, но остануваат стабилни. Доминира Influenza A(H1)pdm09, а процентот на позитивни тестови е над 10% во 4 земји. Случаи се регистрирани во сите возрасни групи, но релативниот удел е поголем кај лицата на возраст од ≥65 години.
- Индикаторите за SARS-CoV-2 на регионално ниво се покачени, но покажуваат знаци на стабилизирање. Процентот на позитивни тестови и понатаму бележи раст, при што најголемиот дел од случаите се кај лица на возраст од ≥65 години.
- Регионалните индикатори за RSV остануваат на меѓусезонско ниво.

Оддел за епидемиологија на заразни болести
Институт за јавно здравје